

Pediatría

Codi: 102935

Crèdits: 11

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OB	5	0

Professor/a de contacte

Nom: Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria

Correu electrònic: carlos.rodrigo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Antonio Moreno Galdo

Susana Boronat Guerrero

Raquel Corripio Collado

Prerequisits

L'estudiant ha hagut d'adquirir competències bàsiques en totes les assignatures preclíniques.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

Aquesta assignatura es programa en 5è curs del Grau de Medicina quan l'estudiant ja ha adquirit els coneixements bàsics sobre l'estructura i funció del cos humà, sobre les bases fisiopatològiques de la salut i malaltia i també ha conegut certs aspectes de la patologia de l'adult en els seus aspectes mèdics i quirúrgics, particularment els relacionats amb l'obstetrícia.

L'objectiu general és conèixer el desenvolupament i les necessitats nutritives, afectives i socials del nen des del naixement fins a l'edat adulta fent èmfasi en les diverses etapes evolutives diferenciades: nounat, lactant, escolar i adolescent.

Com a objectius específics es contemplen conèixer l'exploració física del nen així com la incidència de les diverses patologies, formes de presentació clínica i tractament en cada una de les etapes comentades anteriorment.

Competències

- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.

- Demostrar que comprèn l'estructura i funció de l'organisme humà en situació de malaltia en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes.
- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaciti per dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, acompanyants, metges i altres professionals sanitaris.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Realitzar un examen físic general i per sistemes, apropiat a l'edat del pacient i al sexe, de manera completa i sistemàtica i una valoració mental.
- Reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar informació mèdica adequadament.
2. Distingir les manifestacions clíniques específiques de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
3. Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
4. Explicar els procediments diagnòstics i terapèutics de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
5. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
6. Identificar els aspectes preventius de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
7. Identificar els patrons normals de creixement i desenvolupament des del naixement a l'edat adulta.
8. Identificar els principals agents i noxes causants de malaltia en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
9. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
10. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
11. Organitzar la nutrició i dietètica infantil.
12. Realitzar l'exploració física del nen sa en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
13. Realitzar l'exploració física i l'orientació diagnòstica de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
14. Realitzar la història clínica del nen sa en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
15. Realitzar la història clínica i l'orientació diagnòstica de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.

16. Realitzar un diagnòstic diferencial de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de la diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
17. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

Teoria (tipologia TE). Sessions programades 55 (1 h per sessió)

Mida de grup: grup de matrícula.

Desenvolupament normal i principals entitats patològiques en el nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència. Repercussió de la patologia pediàtrica en l'edat adulta.

Blocs distributius

A. Creixement i desenvolupament, Nutrició, Pediatria Social

B. Neonatologia, Metabolopaties, Genètica

C. Immunitat, Infeccions, Reumatologia

D. Digestiu, Respiratori, Cardiologia, Nefro-Urologia, Hematologia i Oncologia, Neurologia, Endocrinologia

A. Creixement i desenvolupament, Nutrició, Pediatria Social

1. Presentació de l'assignatura. Creixement en diverses etapes. Desenvolupament puberal

2. Desenvolupament psicomotor.

3. Necessitats nutritives durant l'edat pediàtrica. Intoleràncies i al·lèrgies alimentàries.

4. Accidents i intoxicacions. Mort sobtada.

5. Maltractament i abús infantil.

B. Neonatologia, Metabolopaties, Genètica

6. Valoració del nounat. Prematuritat. Retard creixement intrauterí. Post-terme.

Adaptació cardio-respiratòria a la vida extrauterina.

7. Infecció neonatal.

8. Obstrucció digestiva del NN. Enterocolitis necrotitzant. Malaltia de Hirschprung.

9. Malalties maternes durant l'embarazo amb influència en la salut perinatal. Lesions secundàries al part.

10. Distret respiratori neonatal.

11. Icterícia neonatal. Trastorns metabòlics del nounat.

12. Cures neonatals centrades en el desenvolupament i la família. Estratègies per garantir la seguretat del nounat.

13. Introducció a las malalties minoritàries pediàtriques. Malalties metabòliques hereditaries. Diagnòstic neonatal precoç.

14.. Alteracions cromosòmiques i genètiques. Consell genètic. Malformacions congènites.

C. Immunitat, Infeccions, Reumatologia

15. Immunodeficiències congènites i adquirides
 16. Infecciones de transmissió vertical
 17. Infeccions víriques exantemàtiques; infecciones por herpesvirus; infecciones por enterovirus. Encefalitis.
 18. Meningitis. Sèpsia i shock sèptic. Shock tòxic
 19. Infeccions por micobacteris. Infeccions osteoarticulars
 20. Malalties reumàtiques pediàtriques. Artritis idiopàtica juvenil.
 21. Febre reumàtica. Malaltia de Kawasaki. Altres malalties reumàtiques.
- D. Cardiologia, Digestiu, Respiratori, Nefro-Urologia, Hematologia i Oncologia, Neurologia, Endocrinologia
22. Generalitats de les cardiopaties congènites. Insuficiència cardíaca. Buf funcional.
 23. Cardiopaties congènites amb cianosi i sense cianosi.
 24. Miocardiopaties. Pericarditis. Endocarditis. Arrítmies i trastorns de la conducció.
 25. Trastorns nutritius. Malnutrició i mala nutrició.
 26. Obesitat.
 27. Diarrea perllongada. Celiàquia. Malaltia inflamatòria crònica intestinal en la infància.
 28. Vòmits. Reflux gastroesofàgic. Estenosi pilòrica.
 29. Gastroenteritis aguda. Deshidratació.
 30. Hepatopaties agudes i cròniques. Patologia vies biliars.
 31. Infeccions de vies respiratòries altes.
 32. Infeccions de vies respiratòries baixes (bronquiolitis, pneumonia). Malformacions pulmonars
 33. Pneumopàties cròniques. Fibrosi quística.
 34. Asma bronquial.
 35. Infecció urinària. Patologia congènita ronyó i vies urinàries.
 36. Glomerulopaties. Síndrome nefròtic i síndrome nefrític.
 37. Alteracions tubulars renals. Hipertensió arterial.
 38. Insuficiència renal aguda y crònica. Síndrome hemolític-urèmic.
 39. Síndrome anèmic. Causes de anèmia. Anèmia ferropènica a la infància.
 40. Neutropenia.
 41. Coagulopaties i alteracions de les plaquetes.
 42. Leucèmies en la infància. Trasplantament de progenitors hemopoètics.
 43. Limfomes. Malalties del sistema monocític-macrofàgic.
 44. Tumors sòlids infantils.

45. Epilèpsia i trastorns neurològics paroxístmics.
46. Malformacions del sistema nerviós central. Malalties neurocutànies. Trastorns del neurodesenvolupament. Discapacitat intel·lectual. Autisme.
47. Dany cerebral adquirit. Encefalopatia estàtica. Hipertensió endocranial. Coma.
48. Malalties minoritàries neurològiques de base genètica i neurodegeneratives.
49. Malalties neuromusculars.
50. Problemes de creixement. Patologia hipofisària.
51. Pubertat precoç. Retard puberal.
52. Hipoglucèmia. Diabetis.
53. Trastorns diferenciació sexual. Problemes relacionats amb la identitat de gènere.
54. Patologia tiroïdal en la infància.
55. Hiperplàsia suprarenal congènita. Insuficiència suprarenal. Hiperkortisolismes.

Seminaris especialitzats (tipologia SESP) Sessions programades: 10 sessions de 1 hora.

1. Revisions de salut del nen sa. Alimentació en la infància.
2. Identificació, estabilització i tractament inicial del nen en estat greu. Suport vital pediàtric
3. Cianosi neonatal
4. Insuficiència respiratòria aguda.
5. Dolor abdominal. Abdomen agut. Hemorràgia digestiva.
6. Immunitzacions en pediatria
7. Síndrome febril agut.
8. Síndrome febril de repetició. Síndrome febril perllongat.
9. Principals síndromes infecciosos i ús dels antibiòtics.
10. Retard ponderal i estatural.

ACTIVITATS AUTÒNOMES

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. 100 hores

Preparació de Seminaris i casos clínics. 37,5 hores

Metodologia

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través dels professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Pel present curs, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Departament responsable: Departament de Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia, Medicina Preventiva i Salut Pública

Responsable de Facultat: Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria crodrigo.germanstrias@gencat.cat i carlos.rodrido@uab.cat

Responsables UDH

Responsables UDHSP	Responsables UDHVH	Responsables UDHGTP	Responsables UDHPT
Susana Boronat Guerrero (sboronat@santpau.cat)	Antonio Moreno Galdó (amoreno@vhebron.net)	Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria (crodrigo.germanstrias@gencat.cat)	Raquel Corripio Collado (rcorripio@tauli.cat)

Metodologia docent general:

Crèdits assignatura: 11 ECTS= 275 hores

TIPUS D'ACTIVITAT

	ACTIVITAT	HORES
Dirigides (45%)		
20%	Teoria (TE)	55
3,63%	Seminaris especialitzats	10
21,36%	Pràctiques clíniques assistencials (PCA)	58,75
Treball autònom		
(50%=137,5 hores)	Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts.	100
	Preparació de Seminaris i casos clínics	37,5

Excepcionalment i segons criteri del professorat responsable, els recursos disponibles i la situació sanitària de cada moment a les diferents Unitats Docents, part dels continguts corresponents a les lliçons teòriques, pràctiques i seminaris podran ser impartits de forma presencial o virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES CLÍNiques ASSISTENCIALS (PCAh)	58,75	2,35	
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SEM)	10	0,4	
TEORIA (TE)	55	2,2	
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL	137,5	5,5	

Avaluació

El pes relatiu de l'avaluació de pràctiques i de teòrica és 30% i 70% respectivament
1. - Avaluació de les practiques. Inclou:

- a) elaboració de la història clínica
- b) exploració física
- c) exploracions complementàries
- d) interpretació de casos clínics

El màxim d'absències permeses no justificades per poder avaluar les competències adquirides durant la docència pràctica és de 2. Qualsevol altra absència ha de ser justificada

2.- Avaluació de la teoria i seminaris. Inclou:

- a) coneixements teòrics: preguntes curtes i/o tipus test
- b) en els exàmens parcials per alliberar s'exigirà un 60% o més de la nota.

3.- Qualificació final

Suma ponderada de l'avaluació pràctica (30%) i la dels coneixements teòrics (70%)

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a un examen de recuperació.

4.- Sistema de revisió d'exàmens

La revisió dels exàmens es farà de forma individual amb l'alumne en els terminis establerts.

5.- Els estudiants que no realitzin les proves d'avaluació tant teòrica com pràctica seran considerats com No avaluable exhaurint els drets a la matrícula de l'assignatura

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluacions de tipus pràctic: Avaluación clínica objectiva i estructurada	30%	4,1	0,16	1, 3, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d' elecció múltiple / Proves d'assaig de preguntes restringides	70%	9,65	0,39	2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 16

Bibliografia

- - Nelson Textbook of Pediatrics. 21 ed.. Elsevier Science 2019
- Nelson Tratado de Pediatría, 21 ed. Elsevier 2020
- Nelson Essentials of Pediatrics 9th ed. 2023
- Nelson Pediatría Esencial 2018
- Cruz. Tratado de Pediatría. 11ª edición. Editorial médica panamericana 2018

Internet

- <http://www.aeped.es/protocolos/index.htm>
- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/omim/> (base de dades de malalties genètiques)

Programari

No cal programari